

Informator wyborczy

Jak zarejestrować się do wyborów i oddać głos

Prawem i powinnością każdej osoby, która posiada australijskie obywatelstwo i ukończyła 18. rok życia, jest wpisać się do rejestru wyborców oraz głosować w wyborach federalnych. Wpis oraz głosowanie są obowiązkowe. Jeśli nie oddasz głosu, możesz narazić się na karę grzywny.

Jaka jest nasza rola?

Australijska Komisja Wyborcza [Australian Electoral Commission AEC] jest odpowiedzialna za sporządzanie Federalnego spisu wyborców oraz przeprowadzanie wyborów, wyborów uzupełniających i referendum na szczeblu federalnym.

AEC nie przeprowadza wyborów stanowych, terytorialnych ani samorządowych. Te organizowane są przez inne organy wyborcze.

Wpis do rejestru wyborców

Żeby móc oddać głos, twoje nazwisko musi widnieć w spisie wyborców. Spis wyborców to lista wszystkich uprawnionych obywateli, którzy zarejestrowali się do głosowania w federalnych wyborach i referendach.

Czy mogę się zarejestrować?

Prawo wymaga wpisania się do rejestru wyborców, jeśli:

- masz ukończone 18 lat
- posiadasz australijskie obywatelstwo
- od co najmniej miesiąca mieszkasz pod obecnym adresem.

Jeśli masz 16 lub 17 lat, możesz już teraz wpisać się do rejestru wyborców i być gotowym/gotową do głosowania, gdy ukończysz 18. rok życia.

Jak mogę się zarejestrować?

Można to zrobić na stronie www.aec.gov.au/enrol.

Formularz rejestracyjny można też pobrać w każdym oddziale AEC oraz każdej placówce pocztowej Australia Post.

Nie wiem, czy figuruję w spisie wyborców

Można to zweryfikować na stronie www.aec.gov.au/check.

A jeśli zmienię adres zamieszkania lub nazwisko?

Po każdej zmianie adresu zamieszkania lub nazwiska należy zaktualizować swoje dane osobowe. Można to zrobić internetowo na stronie www.aec.gov.au lub też pobierając formularz rejestracyjny w dowolnym oddziale AEC lub placówce pocztowej Australia Post.

A jeśli wyjadę za granicę?

Jeśli podejmujesz pracę lub wyprowadzasz się za granicę, poinformuj o tym AEC. Podobnie,

jeśli akurat przebywasz za granicą w chwili ogłoszenia wyborów federalnych lub referendum.

Jeśli tego nie zrobisz, twoje nazwisko może zostać usunięte z rejestru wyborców i stracisz możliwość oddania głosu w nadchodzących wyborach.

Więcej informacji uzyskać można na stronie www.aec.gov.au/overseas.

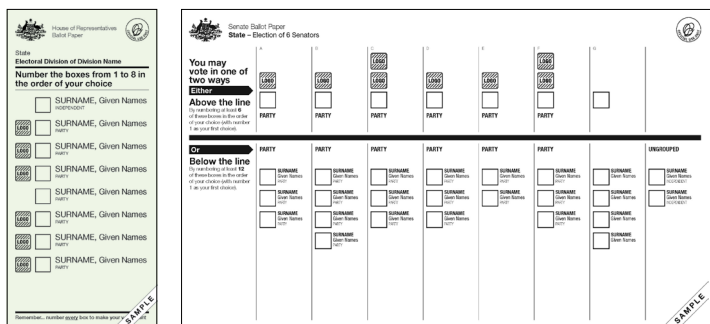
Głosowanie

Wybory federalne odbywają się co najmniej raz na każde trzy lata, a dzień wyborów wypada zawsze w sobotę. Kiedy i gdzie oddasz głos zależeć będzie od tego, gdzie będziesz się w dniu wyborów znajdować.

W dniu wyborów

Możesz oddać głos w dowolnym lokalu wyborczym na terenie swojego rodzinnego stanu lub terytorium. Lokale wyborcze otwierają się o 8 rano, a zamykają punktualnie o godz. 18.

Jeśli znajdujesz się na terenie innego stanu lub terytorium, a nie korzystasz z opcji wczesnego głosowania, oddać głos możesz tylko w międzystanowym centrum wyborczym.

Przykładowa karta wyborcza

Lista lokali oraz międzystanowych centrów wyborczych pojawi się na kilka tygodni przed terminem wyborów na stronie www.aec.gov.au. Jeśli w dniu wyborów nie będziesz w stanie dotrzeć do lokalu wyborczego, możesz skorzystać z opcji wczesnego głosowania.

Inne opcje

Z opcji wczesnego głosowania – osobiście lub drogą pocztową – skorzystać możesz, jeśli w dniu wyborów:

- będziesz się znajdować poza obszarem swojego okręgu wyborczego
- najbliższy lokal wyborczy oddalony jest o ponad 8 km
- jesteś w podróży
- nie możesz opuścić swojego miejsca pracy aby oddać głos
- cierpisz na poważną chorobę, niedołężność lub lada dzień spodziewasz się rozwiązania (albo taką osobą się opiekujesz)
- leżysz w szpitalu, w którym nie ma możliwości głosowania
- twoje przekonania religijne nie pozwalają ci na odwiedzenie lokalu wyborczego
- odsiadujesz w więzieniu wyrok nieprzekraczający 3 lat, lub twoja wolność została w jakiś inny sposób ograniczona
- jesteś tzw. wyborcą niejawnym [silent elector]
- masz uzasadnione obawy o swoje bezpieczeństwo.

Punkty wczesnego głosowania czynne będą w okresie poprzedzającym wybory, a ich adresy i godziny otwarcia podane zostaną na stronie www.aec.gov.au.

O możliwość oddania głosu drogą pocztową wnioskować można poprzez stronę internetową albo pobierając formularz wniosku w dowolnym oddziale AEC. Po ostatecznym zatwierdzeniu list kandydatów AEC przysśle ci pocztą pakiet do głosowania.

Spraw, by twój głos się liczył

Podczas wyborów federalnych wybierasz osoby, które będą cię reprezentować w dwóch izbach Australijskiego Parlamentu: Izbie Reprezentantów oraz Senacie.

Otrzymasz dwie karty do głosowania:

- zieloną do wyboru przedstawiciela twojego regionu (lub okręgu wyborczego) w Izbie Reprezentantów, oraz
- białą, do wyboru przedstawiciela twojego stanu lub terytorium w Senacie.

Instrukcje jak głosować wydrukowane są na kartach wyborczych. Jeśli się pomylił albo będziesz potrzebować pomocy, zwróć się do któregośkolwiek z członków komisji wyborczej.

Masz więcej pytań?

Więcej informacji na temat systemu wyborczego, rejestracji w spisie wyborców oraz głosowania znajdziesz na stronie www.aec.gov.au.

Można też skorzystać z telefonicznej pomocy tłumacza. Aby uzyskać informacje na temat rejestracji, głosowania i systemu wyborczego w języku polskim, zatelefonuj pod numer 1300 720 143.

Jeśli niedosłyszysz albo cierpisz na zaburzenie słuchu lub mowy, skontaktuj się z nami za pośrednictwem Krajowego Systemu Retransmisyjnego [National Relay Service, NRS]:

- Jeśli korzystasz z dalekopisu [TTY], wybierz 13 36 77 i poproś o połączenie z numerem 13 23 26.
- Jeśli korzystasz z systemu Speak and Listen, wybierz 1300 555 727 i wypowiedz 13 23 26.
- Jeśli korzystasz z internetowego systemu retransmisyjnego, połącz się z NRS, a następnie poproś o połączenie z numerem 13 23 26.